

Beantwoording vragen Commissie AUT t.b.v. eindadvies

Categorie: F

Vraagnummer: 9

Datum: 19-12-2019

Vraag 9a: Beschrijving van het risicoselectiemodel (incl. HOTHOR) en uitzetten van toezichtacties / hitrate. Daarbij m.n. ingaan op de selectiegronden (bijv. hoge kosten) en waarom deze elementen in het risicomodel zijn opgenomen (voorkomen hoge schulden vs juist de laagste inkomens raken).

Vraag 9b: Welke groepen worden het meest geraakt door deze methodiek?

Antwoord 9a:

Hoog Risico

Toeslagen past risicoselectie toe bij het toezicht op individuele toeslaggerechtigden. Bij het toezicht op de huur- en kinderopvangtoeslag wordt een geautomatiseerde controle uitgevoerd. Het zogeheten **risico-classificatiemodel**; software geprogrammeerd om te selecteren op basis van tientallen indicatoren, zoals de afstand tussen het woonadres van ouders en de locatie van de kinderopvang of gastouder. Per indicator krijgt een aanvrager een risico-inschatting (in punten). Het totaal aantal punten bepaalt de risicoscore. Aan de hand van behandelde dossiers, met een grote correctie, bepaalt het model de score per indicator. De algoritmes van het geautomatiseerde model leren door de tijd heen en worden regelmatig geüpdatet. Dit betekent dat regelmatig indicatoren verdwijnen of worden toegevoegd.

Voor het selecteren van de aanvragen of wijzigingen voor nadere controle en beoordeling, speelt de risicoscore een doorslaggevende rol. Er wordt niet geselecteerd op hogere toeslagbedragen, behalve dat er een financiële ondergrens geldt voor de grootte van de aanvraag of wijziging.

De behandelend medewerker weet niet waarom het systeem een casus selecteert. De controle wordt daarom ook breed ingezet, waarbij alle grondslagen voor de aanspraak op kinderopvangtoeslag door de behandelaar worden nagelopen en beoordeeld.

HOTHOR

Daarnaast vindt er een controle plaats op hoge toekenningen bij het proces HOTHOR¹. Deze werkstroom ontstaat ook vlak voor het beschikbaar en uitbetalen van nieuwe aanvragen of wijzigingen bij de kinderopvangtoeslag. Het enige selectiecriteria voor deze werkstroom is dat het toeslagbedrag boven de €20.000,- op jaarbasis ligt. Het hoofddoel van HOTHOR is om interactie vóór de transactie plaats te laten vinden, om daarmee (hoge) terugvorderingen te voorkomen. De behandeling heeft dan ook een dienstverlenend karakter.

Antwoord 9b:

De kenmerken van de groepen die geraakt worden door Hoog Risico-controles zijn vergelijkbaar met de groepen die geraakt worden door HOTHOR-controles. Te zien is dat er relatief veel aanvragers worden geraakt uit een stedelijk gebied, die niet in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit, met een gezinsinkomen onder de €20.000, zonder partner, met meerdere kinderen in de opvang, die veel opvanguren aanvragen en die ver van hun opvang wonen. Veel van deze groepen overlappen elkaar.²

¹ Hoge toeslag, hoog risico

² Hiervoor is per run een vergelijking gemaakt tussen de 1.000 aanvragers met de hoogste risicoscore met de overige aanvragers

Extra toelichting:

Hieronder is in tabelvorm aangegeven welke groepen het meest worden geraakt in zowel de risicoselectie als de HOTHOR.

Groep	4 grote steden	Bezit Nederlandse nationaliteit	Gezinsinkomen onder €20.000	Alleenstaand	Minstens 3 kinderen in opvang	Minimaal 200 uur dagopvang	Woont meer dan 10 km. van opvang
1000 hoogste ris per run	30,8%	78,8%	82,3%	86,9%	12,0%	34,7%	3,8%
Overig	12,5%	95,5%	7,3%	14,0%	6,2%	1,2%	0,9%
HOT HOR	28,6%	86,7%	32,8%	44,4%	36,7%	30,3%	3,7%
Geen HOT HOR	12,4%	95,5%	7,3%	14,0%	6,0%	1,1%	0,9%